מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את עקרונות אמנת זכויות הילד ואת ארבע קבוצות הזכויות
- להבחין בין צורך לרצון ובין זכות לאחריות
- לתרגל חשיבה על דילמות הקשורות לזכויות ילדים

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – שאלות אמריקאיות

1. א – דבר שמגיע לכל ילד
2. ב – כל ילדי העולם
3. ב – הזכות לא להיפגע או להיפגע מאלימות
4. א – הזכות להישמע ולהביע דעה
5. ב – דבר הכרחי לחיים
6. א – לבוא לבית הספר ולהתאמץ

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – זו אחת הזכויות הבסיסיות באמנה
2. לא נכון – צורך הוא דבר הכרחי לחיים
3. לא נכון – לכל זכות יש גם אחריות נלווית
4. נכון – כך מוגדרת זכות ההשתתפות
5. נכון – נכון, זו המטרה של זכות ההגנה
6. לא נכון – זמן מנוחה ומשחק חשוב, אך לרוב מסווג כרצון או התפתחות ולא צורך בסיסי

חלק ג' – צורך או רצון?

1. צורך
2. רצון
3. צורך
4. רצון
5. צורך

חלק ד' – התאמה: זכות ודוגמה

- 1 – ה (ללמוד בבית הספר)
- 2 – ג (להיות מוגן מאלימות)
- 3 – ד (להביע דעה ולהישמע)
- 4 – א (לקבל טיפול רפואי)
- 5 – ב (זמן פנוי ומנוחה)

חלק ה' – זכות ואחריות

- 1 – ד (אחריות להתאמץ ולבוא לשיעורים)
- 2 – ג (אחריות לא לסכן אחרים)
- 3 – ב (אחריות להקשיב גם לדעת אחרים)
- 4 – א (אחריות לשחק בהגינות)

חלק ו' – כתיבה ודיון

1. תשובה תכלול תיאור מצב מציאותי, זיהוי שתי הזכויות המתנגשות, והצעת פתרון הוגן המתחשב בשני הצדדים
2. תשובה אישית הכוללת שלוש זכויות מתוך ארבע הקבוצות והסבר קצר לכל אחת

כרטיס יציאה – מה לחפש

- התלמיד יודע להבחין בין הכרחי לבין נעים אך לא הכרחי
- התלמיד מציג זכות ואת האחריות המתאימה לה
- התלמיד מזכיר שתיים מתוך: הישרדות, התפתחות, הגנה, השתתפות

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח בדיון קצר על דוגמה מהסיפור לפני מילוי הדף
- כדאי לעודד תלמידים לנמק את תשובותיהם בחלק הדילמות בעל פה
- ניתן לחלק את חלק ההתאמה לעבודה בזוגות לפני המענה האישי

דף תרגול: יום זכויות הילד

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה לומדים מה זה זכות של ילד. גם לומדים מה ההבדל בין דבר שצריך לדבר שרוצים.

מילון קטן:

זכות	דבר שמגיע לכל ילד וילדה, ואי אפשר לקחת ממנו
אחריות	דבר שצריך לעשות כדי שהזכות תישמר גם לאחרים
צורך	דבר חיוני שבלעדיו קשה לחיות, כמו אוכל ומים
רצון	דבר נעים אבל לא הכרחי לחיים
אמנת זכויות הילד	מסמך בין־לאומי שקובע זכויות לכל ילדי העולם
הגנה	שמירה על הילד מפני פגיעה או סכנה
השתתפות	הזכות של ילד להביע דעה ולהישמע
התפתחות	הזכות ללמוד, לשחק ולגדול כראוי

1 חלק א' – שאלות אמריקאיות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה זה זכות?

א) דבר שמגיע לכל ילד ב) מתנה מיוחדת ג) עונש ד) משחק בלבד

2. על מי מדברת האמנה?

א) ילדי מדינה אחת בלבד ב) כל ילדי העולם ג) מבוגרים בלבד ד) ספורטאים בלבד

3. איזו מהבאות היא דוגמה לזכות להגנה?

א) הזכות לשחק בחצר ב) הזכות לא להיפגע או להיפגע מאלימות ג) הזכות ללמוד בבית ספר
ד) הזכות להביע דעה

4. מה זה זכות להשתתפות?

א) הזכות להישמע ולהביע דעה ב) הזכות לאוכל ג) הזכות לשינה ד) הזכות לבריאות

5. מהו צורך, בניגוד לרצון?

א) דבר נעים שלא חייבים ב) דבר הכרחי לחיים ג) משחק חדש ד) טיול לחופש

6. מהי אחריות הקשורה לזכות ללמוד?

א) לבוא לבית הספר ולהתאמץ ב) לישון הרבה ג) לצפות בטלוויזיה ד) לשחק כל היום

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	לכל ילד בעולם יש זכות לחינוך	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
2	צורך הוא דבר שאפשר לוותר עליו בקלות	☐	☐
3	לילד יש רק זכויות ואין לו שום אחריות	☐	☐
4	הזכות להשתתפות היא זכות של ילד להביע דעה ולהישמע	☐	☐
5	זכות להגנה עוסקת בשמירה על הילד מפני פגיעה	☐	☐
6	משחק הוא תמיד צורך ולא רצון	☐	☐

3 חלק ג׳ – צורך או רצון?

השלימו את המילה החסרה.

1. מים ואוכל הם דוגמה ל _____

2. צעצוע חדש הוא בדרך כלל דוגמה ל _____

3. קורת גג ומקום לישון הם _____

4. טיול לחו״ל לכיף הוא _____

5. ביקור אצל רופא כשחולים הוא _____

4 חלק ד׳ – התאמה: זכות ודוגמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. זכות לחינוך	___	**א.** לקבל טיפול רפואי
2. זכות להגנה	___	**ב.** זמן פנוי ומנוחה
3. זכות להשתתפות	___	**ג.** להיות מוגן מאלימות
4. זכות לבריאות	___	**ד.** להביע דעה ולהישמע
5. זכות למשחק	___	**ה.** ללמוד בבית הספר

5 חלק ה׳ – זכות ואחריות

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. זכות ללמוד	___	**א.** אחריות לשחק בהגינות
2. זכות לבטיחות	___	**ב.** אחריות להקשיב גם לדעת אחרים
3. זכות להביע דעה	___	**ג.** אחריות לא לסכן אחרים
4. זכות למשחק	___	**ד.** אחריות להתאמץ ולבוא לשיעורים

6 חלק ו' – כתיבה ודיון

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. תארו דילמה שבה זכות של ילד אחד מתנגשת עם זכות של ילד אחר, והסבירו איך אפשר לפתור אותה

2. כתבו שלוש זכויות שלדעתכם הכי חשובות לכם באופן אישי, והסבירו מדוע

כרטיס יציאה

מהו ההבדל בין צורך לרצון?

כתבו דוגמה אחת לזכות ואחריות נלווית אליה

מהן שתיים מארבע קבוצות הזכויות?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀